

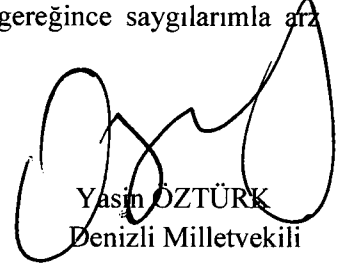

40567

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Türkiye'de son yıllarda temel gıda ürünlerinde yaşanan fahiş fiyat artışları, Vatandaşların alım gücünü ciddi biçimde aşındırmış; mutfak harcamaları hane bütçelerinin en ağır kalemi hâline gelmiştir. Bu artışın en çarpıcı örneklerinden biri ise yemeklik ayçiçek yağıdır.

2019 yılında yaklaşık 6 TL'ye satılan 1 litrelik ayçiçek yağı, 2026 yılı itibarıyla 90 TL seviyelerine ulaşarak, yalnızca fiyat artışıyla değil, gıdaya erişim hakkı bakımından da toplumsal bir krize dönüşmüştür.

Ayçiçeği, yalnızca yemeklik yağ üretiminde değil; hayvancılıkta yem olarak kullanılan küspe üretiminde, sabun ve boya sanayinde, biyoyakıt ve enerji sektöründe hammadde olarak değerlendirilen stratejik bir tarım ürünüdür. Küresel ölçekte bitkisel yağların biyodizel üretiminde kullanılması, yağlı tohumlu bitkilerin önemini daha da artırmış; bu ürünleri yalnızca tarımsal değil, aynı zamanda enerji ve gıda güvenliği meselesi hâline getirmiştir.

Buna rağmen, ayçiçeği tarımı için son derece uygun ekolojik koşullara sahip olan Ülkemizin; üretimde dışa bağımlı hâle gelmesi, ithalata dayalı politikalar nedeniyle iç piyasada fiyat istikrarını sağlayamaması ve ekim alanlarının yeterince artırılmaması ciddi bir planlama ve politika sorunu olarak karşımızda durmaktadır.

Ayçiçek yağı fiyatlarındaki artışın yalnızca küresel gelişmelerle açıklanması; üretim, destekleme ve ithalat politikalarının sorgulanmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu Bağlamda;

1) Türkiye'nin yıllık ayçiçek yağı tüketim miktarı ne kadardır?

Bu tüketimin yurt içi üretimle karşılanma oranı yüzde kaçtır?

2) Ülkemizin son 5 yıllık dönemde;

Ayçiçeği tohumu,

Ham ayçiçek yağı,

Rafine ayçiçek yağı bazında gerçekleştirdiği ithalat ve ihracat miktarları nedir?

Bu ithalatın Ülke ve döviz bazlı maliyeti ne kadardır?

3) Son 5 yılda ayçiçek yağı kilogram fiyatlarında yaşanan olağanüstü artışın;

Üretim yetersizliği,

İthalata bağımlılık,

Döviz kuru,

Girdi maliyetleri (mazot, gübre, tohum) açısından ayrı ayrı gerekçeleri nelerdir?

4) Ayçiçeğinin; gıda, hayvancılık, sanayi ve enerji sektörlerinde stratejik öneme sahip olmasına ve ülkemizin ekolojik olarak uygun koşullar taşımasına rağmen, ayçiçeği ekim alanları neden artırılamamaktadır?

Çiftçinin ayçiçeği ekiminden vazgeçmesinin temel nedenleri nelerdir?

5) Türkiye'nin ayçiçeği başta olmak üzere yağlı tohumlu bitkilerde dışa bağımlılığını azaltmaya yönelik;

Kısa, Orta, Uzun vadeli somut bir üretim ve planlama politikası bulunmakta mıdır?

6) Bitkisel yağ sanayisinin hammadde ihtiyacını yurt içinden karşılamak ve ithalatı azaltmak amacıyla;

Yağlı tohumlu bitkilerde ekim alanlarını genişletmeye,

Çiftçiye bu ürünlere yönlendirmeye yönelik destekleme, prim veya alım garantisi içeren bir proje yürütülmekte midir?